خط جوان

سلام بر شما مخاطبان همیشگی «جوان». دلگویه‌های شما عزیزان را از طریق شماره ۸۸۴۹۸۴۴۰ شنوا و پذیرا هستیم. این ستون را مسئولان و مدیران با حساسیت ویژه می‌خوانند.

آب‌ماندگی در برخی معابر پایتخت

مهرابی- تهران: در این دو روز که باران در تهران می‌بارد، آب‌ماندگی‌ها در خیابان‌ها نشان می‌دهد که برخی از معابر براساس اصول مهندسی احداث نشده است؛ چرا که شیب نامناسب سبب آب ماندگی در خیابان شده است. پیشنهاد می‌شود که مسئولان شهرداری با گشتی در خیابان‌ها، از وضعیت کاری پیمانکاران در بخش آسفالت بیشتر آشنا شوند.

از حوادث پلاسکو درس بگیریم

اصغری- تهران: بهتر است نه مردم و نه مسئولان حادثه پلاسکو را فراموش نکنند. این حادثه هر لحظه شاید به شکل‌های گوناگون در هر کجای کشور تکرار بشود، بنابراین آمادگی و برنامه‌ریزی برای مقابله با حوادث باید سیستمی باشد و باید زمینه آموزش مراکز درگیری را فراهم کرد تا بتوان از میزان خسارت‌ها کاست.

دانشگاه

تأکید ولایتی بر شفاف‌سازی مالی در دانشگاه آزاد

تعیین تکلیف هیئت امنا این هفته صورت می‌گیرد

رئیس هیئت مؤسس دانشگاه آزاد اعلام کرد، این هفته طی جلسه‌ای و با مشورت اعضای هیئت امنا، رئیس هیئت امنا مشخص خواهند شد و دو نفر از اعضای هیئت مؤسس که فوت کردند برای آنها جایگزین تعیین می‌شود.

علی اکبر ولایتی در نشست خبری با تأکید بر اینکه تکلیف رئیس هیئت امنا تا هفته آینده مشخص می‌شود، اظهار کرد: تا هفته آینده در جلسه‌ای با مشورت اعضای هیئت امنا، رئیس هیئت امنا مشخص خواهد شد و دو نفر از اعضای هیئت مؤسس که فوت کردند برای آنها جایگزین تعیین می‌شود.

ولایتی با اشاره به اینکه تمامی کارهای مالی و محاسباتی در دانشگاه آزاد از جمله مراکز، واحدها، استان‌ها و شهرستان‌ها باید شفاف و نقطه ابهامی در این زمینه وجود نداشته باشد، افزود: ما هیچ هزینه‌ای به جز آنچه در آموزش و پژوهش و اساتید و کارکنان و کسانی که در امور تأسیسات کار می‌کنند، در دانشگاه آزاد نداریم.

وی عنوان کرد: رئیس هیئت مؤسس دانشگاه آزاد اسلامی بر ضرورت شفاف‌سازی مالی در دانشگاه آزاد تأکید کرد و گفت: دانشگاه آزاد هیچ هزینه‌ای جز هزینه‌های پژوهشی، آموزشی و خدماتی ندارد، بنابراین باید از لحاظ مالی وضعیت این دانشگاه شفاف شود.

رئیس هیئت مؤسس دانشگاه آزاد ادامه داد: دانشگاه آزاد ملک شخصی هیچ فردی نیست، بلکه متعلق به ملت ایران است، بنابراین سعی می‌کنیم تمامی اهداف و سیاست‌های خود را در جهت ارتقای این دانشگاه به کار ببریم.

وی با اشاره به نقش و فعالیت‌های آیت‌الله هاشمی رفسنجانی در تأسیس دانشگاه گفت: ایشان اساسی‌ترین نقش را در تأسیس و پیشرفت این دانشگاه ایفا کردند. امید این بود که حضرت آیت الله هاشمی سال‌های طولانی بتوانند خدماتی را که در حوزه‌های مختلف به خصوص عرصه علم و فرهنگ ایفا کرده بودند، ادامه دهند. امیدواریم ما قدردان زحمات ایشان و سایر افرادی باشیم که برای رشد و پیشرفت دانشگاه آزاد تلاش کرده‌اند.

وی افزود: امروزه ما با صندلی‌های خالی در دانشگاه‌های کشور و دانشگاه آزاد مواجه هستیم و باید به سمتی حرکت کنیم تا کسانی که طالب آموزش و تحصیل هستند بدون هیچ محدودیتی بتوانند در این عرصه قدم بگذارند. شرایط در جامعه ما به گونه‌ای است که هر کسی با هر شغلی که دارد و با هر زحمت و مرارتی که هزینه‌های زندگی خود را تأمین می‌کند، اما مایل است فرزندان خود تحصیلات عالی داشته باشند.

ولایتی با بیان این مطلب که چنین نگرشی در کشورهای دیگر وجود ندارد و به همین دلیل دانشگاه آزاد با این هدف تأسیس شد که بتواند عرصه را برای علم آموزی و دانش‌خواهی ایرانیان فراهم کند، گفت: مقام معظم رهبری نیز به دلیل عنایتی که برای دانشگاه آزاد به طور خاص و دانش‌آموزان به طور عام دارند، حکم ریاست هیئت مؤسس این دانشگاه را به بنده داده‌اند، که نشان از حکمت، حساسیت و افق دید خاص ایشان در خصوص دانشگاه آزاد و پیشرفت این دانشگاه دارد. در واقع من اطلاعی از این حکم رهبری نداشتم، اما بعد از اینکه به من ابلاغ شد و با توجه به اینکه من مطیع فرامین ایشان هستم، این مسئولیت را برعهده گرفتم.

رئیس هیئت مؤسس دانشگاه آزاد خاطر نشان کرد: امیدوارم همچنان که همه دانشگاه‌های صاحبنام دنیا نظیر دانشگاه کمبریج و هاروارد که غیر دولتی هستند، این دانشگاه نیز بتواند همانند این دانشگاه‌های شناخته شده در عرصه علم و دانش جهانی شناخته شود.

وی بیان کرد: زمانی که آیت الله هاشمی در قید حیات بودند، وقت و فرصت زیادی برای دانشگاه آزاد می‌گذاشتند و علت اینکه در فاصله نزدیکی از فوت ایشان حکم انتصاب جانشینی وی در دانشگاه آزاد اسلامی از سوی رهبری صادر شد، به این دلیل بود که رهبری نمی‌خواستند خللی و وقفه‌ای در مسیر حرکت و پیشرفت این دانشگاه ایجاد شود.

خبر

رئیس سازمان مدیریت بحران کشور:

تهران فقط ۱۰ درصد در برابر زلزله آمادگی دارد

رئیس سازمان مدیریت بحران کشور با بیان اینکه متأسفانه امروز آمادگی ما در برابر مخاطرات طبیعی ضعیف است، گفت: آمادگی تهران در برابر زلزله احتمالی تنها ۱۰ درصد محسوب می‌شود.

محمد اسماعیل نجار روز گذشته در جمع خبرنگاران سمنانی ضمن بیان اینکه در طول سال ۱۷۵ زلزله بیش از چهار ریشتر در کشور به وقوع می‌پیوندد که این یعنی ایران اسلامی هر دو روز یکبار با یک زمین لرزه روبه‌رو است، ابراز داشت: وقتی پایتخت کشور تنها ۱۰ درصد آمادگی مقابله با زمین لرزه را دارد نباید انتظار معجزه داشت. امروز دنیا با به کارگیری دانش و خرد و اندیشه جمعی، خود را ایمن کرده است اما ما همچنان آمادگی کامل را نداریم. وی با بیان اینکه دین مبین اسلام آمادگی در برابر مخاطرات طبیعی و انسان‌ساز را در زمره تعالیم خود دارد، افزود: ما تا زمانی که در حریم رودخانه خانه می‌سازیم و انتظار داریم دست طبیعت آن را تخریب نکند یا بدون آموزش قصد داریم از ساختمان غیرایمن زنده بیرون رویم، قطعاً نباید انتظار داشته باشیم که در مخاطرات طبیعی تلفات انسانی ما کاهش یابد. معاون وزیر کشور با بیان اینکه کشور ما هر لحظه شاهد بحران است، گفت: آمادگی ما در برابر حوادث به خصوص در تهران بسیار کم است، به نوع دیگر باید گفت آمادگی ما بر حسب احتمالات و اتفاقات است در حالی که باید اقدامات پیشگیرانه را برای جلوگیری از خسارت‌ها داشته باشیم تا شاهد تلفات انسانی در کشور نباشیم. نجار با بیان اینکه تهران بم نیست که بتوان مردمش را با بیل و کلنگ از زیر آوار در آورد، ابراز داشت: امروز آسمانخراش‌های تهران با ارتفاعاتی عظیم، کوه‌هایی از فلز، سیمان و مصالح ساختمانی هستند که دهها انسان با هم نمی‌توانند یک قطعه کوچک از آن را جابه‌جا کنند و این امر نیازمند دستگاه‌های مجهز روز دنیا است اما آیا ما این امکانات را داریم که دست به ساختن چنین برج‌هایی زده‌ایم؟

کودکان کار یک «مرد» ندارد

معضل کودکان کار و خیابان علاوه بر آسیبی که به خود کودکان وارد می‌کند، آزردگی شدید روحی و روانی شهروندان را نیز موجب شده است

گزارش یک

زهرا چیذری

امیدتنها|جوان

دسته کاغذهای رنگی فال حافظ به سختی در دستان کوچکش جا می‌گیرد، اما باید تا شب آنها را تمام کند به همین خاطر هم بیشتر ساعات زندگی‌اش را در خیابان‌ها، سرچهارراه‌ها و در میان مسافران مترو یا در کارگاه‌های کار می‌گذراند؛ کودکی که سهمش از زندگی خشونت، خیابان و کار است و حضورش در خیابان‌ها نمادی از رژه آسیب‌های اجتماعی پیش چشمان همه افرادی است که در شکل‌گیری این آسیب‌ها نقش دارند و البته آزار روحی و روانی مردم از دیدن صحنه‌های تکان‌دهنده کودکان خیابانی غیرقابل ترمیم است، بنا بر آمارهای وزارت بهداشت و سازمان بهزیستی این کودکان ۴/۵ برابر بیشتر از سایر کودکان در معرض آسیب‌هایی همچون بیماری ایدز قرار دارند. رئیس سازمان بهزیستی کشور هم در این زمینه با تأکید بر اینکه براساس برآوردهای ما بیش از ۷۰ درصد کودکان کار از اتباع خارجی هستند، تصریح می‌کند: اگر به حال خود رها شوند، زمینه‌های ارتکاب جرم هم افزایش می‌یابد.

کودکان کار و خیابانی هر چند در تعریف و شرایط خیلی وقت‌ها با همدیگر تفاوت‌هایی دارند، اما هر دو گروه از این کودکان در معرض آسیب‌های مشابهی قرار دارند و از سوی دیگر رها شدن آنها موجب باز تولید و ادامه چرخه آسیب‌های اجتماعی خواهد شد. با وجود این اما هر کدام از ما در طول روز بارها و بارها در وسایل نقلیه عمومی، سر چهارراه‌ها و در خیابان با تعداد زیادی از این کودکان مواجه می‌شویم آنچنانکه احساس می‌کنیم دستگاه‌های مسئول مانند بهزیستی، وزارت بهداشت، آموزش و پرورش هیچ عزمی برای ساماندهی این کودکان ندارند.

کار بر خلاف قانون

آمار دقیقی از کودکان کار و خیابانی در دسترس نیست. آخرین آمار در این حوزه مربوط به سال ۸۵ است و بر اساس اطلاعات مرکز آمار ایران «یک میلیون و ۷۰۰ هزار کودک در ایران به صورت مستقیم درگیر کار هستند.» آمار غیر رسمی وضعیت را بحرانی‌تر نشان می‌دهد. رئیس سازمان بهزیستی هم می‌گوید: «آمار دقیقی از تعداد کودکان کار در دست نیست، اما در تهران ۲هزار و ۶۴۰ کودک کار را پذیرش کرده‌ایم.»

ماده ۷۹ قانون کار کشورمان هم اشتغال به کار کودکان زیر ۱۵ سال را ممنوع دانسته است، البته کارگران شاغل در کارگاه‌های خانوادگی که کارفرمای آنها، همسر یا بستگان و خویشاوندان نسبی درجه یک باشند، مشمول قانون کار نیستند، در نتیجه حداقل سن کار در مورد چنین کارگرانی رعایت نمی‌شود؛ بر اساس قانون کار اگر یک کارفرما کودک زیر ۱۵ سال را به کار بگیرد، متخلف خواهد بود و برای نخستین بار مجازات نقدی، بار دوم مجازات نقدی و حبس و بار سوم علاوه بر این موارد، کارخانه یا کارگاه پلمب و پروانه کار فرد متخلف ابطال خواهد شد، اما بسیاری از کارگاه‌های زیرزمینی ترجیح می‌دهند، نیروهای کار ارزان‌قیمتی مانند کودکان را از دست ندهند، به خصوص اینکه چنین مجازات‌هایی در صورت نظارت اعمال خواهند شد؛ نظارتی که در ایران حلقه مفقوده آسیب‌هاست.

قربانیان فقر و نابرابری

کودکان کار و خیابانی قربانیان فقر و رشد نابرابری اجتماعی هستند. بر خلاف تصور اجتماعی از این کودکان و ذهنیتی که بر اساس فیلم‌هایی مانند «آوای باران» درباره این کودکان و گروه‌های تکدی‌گری که آنها را ساماندهی می‌کنند، وجود دارد، مدیر مدرسه صبح رویش به عنوان نخستین مدرسه کودکان کار با مجوز آموزش و پرورش تأکید می‌کند: اغلب این بچه‌ها با خانواده زندگی می‌کنند و سرپرست دارند و از سوی سرپرست خود به محیط‌های کاری فرستاده می‌شوند. طاهره پژوهش، نایب رئیس انجمن حمایت از حقوق کودکان می‌گوید: در حالی که در سطح جهان آمار کودکان کار رو به کاهش بوده، اما در ایران به دلیل شرایط اقتصادی حاکم، شاهد افزایش تعداد کودکان کار هستیم و تا زمانی که ساختارهای اقتصادی کشور اصلاح نشوند و تا فقر ریشه‌کن نشود، این روند ادامه خواهد داشت.

بمب آسیب‌ها

سال گذشته بود که اکبر سیاری، معاون بهداشتی وزیر بهداشت در نشست خبری روز جهانی ایدز به نتایج نگران‌کننده تحقیقی روی کودکان خیابانی اشاره داشت. به گفته وی در مطالعه‌ای که دو سال پیش روی هزار کودک کار و خیابانی در شهر تهران انجام شد، میزان ابتلا به ایدز در کودکان کار و خیابانی، ۴۵ برابر سایر افراد جامعه است. سیاری به سایر نتایج این مطالعه تحقیقی اشاره کرد و گفت: ۷۲ درصد این کودکان عنوان داشته‌اند که دوستانشان سوءمصرف مواد مخدر داشته‌اند. ۱۵ درصد این کودکان نیز اعلام کرده‌اند که خودشان مواد مخدر مصرف کرده‌اند. ۴/۶ درصدشان نیز گفته‌اند که مواد تزریقی استفاده کرده‌اند.

وی افزود: ۲۹ درصد ۱۵ تا ۱۸ ساله‌های این مطالعه اعلام داشته‌اند که رابطه جنسی داشته‌اند. به این ترتیب می‌توان گفت که کودکان کار و خیابانی، معتادان تزریقی و روابط جنسی ناسالم زنگ خطر ایدز در کشور هستند.

> اغلب کودکان کار از تحصیل هم باز می‌مانند و این مسئله حلقه تکرار آسیب‌های اجتماعی را تنگ‌تر می‌کند. این بچه‌ها به دلیل دوری از محیط آموزش از حق و حقوق خود خبر ندارند و به دلیل نداشتن مهارت‌های اجتماعی که در محیط مدرسه باید بیاموزند، بیشتر در معرض آسیب قرار می‌گیرند

قربانیان خصوصی‌سازی تحصیلات

اغلب کودکان کار از تحصیل هم باز می‌مانند و این مسئله حلقه تکرار آسیب‌های اجتماعی را تنگ‌تر می‌کند. این بچه‌ها به دلیل دوری از محیط آموزش از حق و حقوق خود خبر ندارند و به دلیل نداشتن مهارت‌های اجتماعی که در محیط مدرسه باید بیاموزند، بیشتر در معرض آسیب قرار می‌گیرند. گزارش سال ۹۰ مرکز پژوهش‌های مجلس درباره این آمار می‌گوید: «بیش از ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار کودک بین ۶ تا ۱۷ سال از تحصیل بازمانده‌اند که یا اصلاً به مدرسه نرفته یا از تحصیل بازمانده‌اند.»

علاوه بر آمار رسمی بخشی از کودکان جامانده از تحصیل جزو جمعیت پنهان جامعه‌اند؛ کودکان مهاجری که به‌صورت غیر قانونی در ایران زندگی می‌کنند. همچنین کودکانی که به هر دلیلی شناسنامه و هویت ندارند. هر چند بحث آموزش کودکان مهاجر به خصوص اتباع افغان با دستور مستقیم رهبر انقلاب حل و فصل شد و تعداد زیادی از این بچه‌ها در مدارس کشورمان ثبت‌نام شدند، اما بازماندن کودکان از تحصیل گستره وسیعی را در برمی‌گیرد. از سوی دیگر خصوصی‌سازی مدارس و تولد مدارس غیر انتفاعی که در دهه ۷۰ کلید خورد در دولت یازدهم نیز به شکلی جدی پیگیری می‌شود و همین مسئله تعداد کودکان بازمانده از تحصیل را بیشتر می‌کند. در حالی که چنین رویکردی در تضاد آشکار با اصل ۳ و ۳۰ قانون اساسی است.

رئیس سازمان بهزیستی کشور درباره وظایف این سازمان در برابر کودکان کار می‌گوید: سازمان بهزیستی نسبت به پذیرش کودکان کار اقدام خواهد کرد و حمایت، ساماندهی، اجتماع پذیری و آموزش این کودکان را انجام می‌دهد. محسنی بندپی توپ ادامه تحصیل این بچه‌ها را در زمین آموزش و پرورش می‌اندازد و تصریح می‌کند: اگر زمینه برگشت به تحصیل این کودکان فراهم شود، سازمان بهزیستی هزینه تحصیل آنها را تقبل می‌کند تا به محیط مدرسه و درس برگردند.

گزارش ۲

نیره ساری

مدیریت بزرگ‌ترین مراسم مسلمانان جهان همچنان زیر علامت سؤال

مدعیان خادم الحرمین بار دیگر خود را از بی کفایتی تبرئه کردند!

دادگاه سعودی پرونده سقوط جرثقیل در مکه مکرمه را مختومه اعلام کرد، بدون اینکه به افکار عمومی اطلاع‌رسانی و اعلام شود که چه کسی مسئول این حادثه بوده است!

۲۰ شهریور ماه ۱۳۹۴، سانحه سقوط جرثقیل در محوطه مسجدالحرام در مکه مکرمه موجب جان باختن ۱۱۱ تن از حجاج از جمله ۱۱ ایرانی شد.

هر چند که این اولین حادثه‌ای نبود که در مکه مکرمه رخ می‌داد و در سال ۲۰۰۶ نیز بیش از ۳۶۰ نفر در اثر فشار جمعیت جان خود را از دست دادند و در سال ۱۹۹۰ تقریباً ۲هزار حاجی در یکی از تونل‌های مکه در اثر خفگی جان دادند و حتی فاجعه‌آمیزتر از حادثه سقوط جرثقیل در سال ۹۴، شهادت جمعی از حجاج در مراسم رمی جمرات بود که به دلیل بی کفایتی سعودی‌ها در مدیریت جمعیت صورت گرفت. مقامات ریاض پس از این مدعی شدند در فاجعه منا حدود ۷۷۰ نفر جان باختند، در حالی که برخی گزارش‌ها از جان‌باختن ۲ هزار و ۴۲۶ زائر در این حادثه خبر دادند و حتی برخی خبرهای دیگر نیز حکایت از فوت مظلومانه حدود ۷ هزار حاجی داشت که بیش از ۴۶۰ نفر از جان‌باختگان ایرانی بودند.

در حادثه سقوط جرثقیل چه کسی مقصر بود؟

فارغ از شبهات و سؤالات بی‌جواب، عامدانه بودن حوادث رخ داده در مکه، مهم‌ترین سؤال بعد از سقوط جرثقیل این بود که چه کسی مسئول بوده است؟ اما زمانی که پرونده تحقیقات باز شد، اظهارات مقامات سعودی دلایل واهی و مضحکی را به دنبال داشت؛ چراکه علت حادثه سقوط جرثقیل را متکی بر آب‌وهوا و طوفان و حتی در برخی موارد رعد و برق می‌دانستند.

جالب این است همان زمان «منصور المزروعی» رئیس بخش آب‌وهوای دانشگاه «ملک عبدالعزیز» گفت: تصاویری که از اصابت رعد و برق به جرثقیل منتشر شده، واقعی نیست و فتوشاپ است.

«عرفان العلاوی» یکی از مخالفان عملیات توسعه در مسجدالحرام و اطراف آن و البته مؤسس مؤسسه میراث اسلامی که مقر آن در مکه است نیز معتقد بود حادثه نتیجه اهمال است و مقامات سعودی به میراث و سلامت و بهداشت عمومی توجه ندارند.

چندی بعد هم مشخص شد جرثقیل متعلق به شرکت بن لادن [متعلق به خانواده اسامه بن لادن، سرکرده سابق القاعده] به عنوان مسئول اجرای پروژه بوده است که بر اساس استانداردهای لازم نصب نشده و همین امر خطای انسانی را به عنوان عامل این حادثه جدی‌تر کرد.

همزمان با انتقادهای تند از عربستان به دلیل رعایت نکردن استانداردهای ایمنی به هنگام موسم حج، «سلمان بن عبدالعزیز» یک روز پس از حادثه در طبقه دوم مسجدالحرام مقابل دوربین تلویزیون کشورش حاضر و متعهد شد که تحقیقات در این خصوص انجام و نتیجه به مردم اعلام خواهد شد.

اعتراف متهمان پرونده سقوط جرثقیل!

به دنبال این مهم بود که ۱۴ نفر در ارتباط با این پرونده به اتهام سهل‌انگاری، آسیب‌رساندن به اموال عمومی و نادیده گرفتن دستورالعمل‌های ایمنی در دادگاه حضور یافتند که طبق گزارش‌های منابع آگاه این افراد اعتراف کردند برای استفاده از این جرثقیل مجوزی نداشته‌اند. (مطبوعات دولتی عربستان خود نوشتند که یک میلیارد در سعودی، دو پاکستانی، یک کانادایی، یک اردنی، یک فلسطینی، یک مصری، یک اماراتی و یک فیلیپینی در رابطه با این پرونده به دادگاه رفته‌اند، اما دولت عربستان نام این متهمان را هرگز فاش نکرد)

این در حالی است که روزنامه سعودی «عکاظ» نیز گزارش داد که اقدامات مربوط به ایمنی و سلامت اتخاذ شده در خصوص این جرثقیل هم قدیمی بوده و تخلفاتی در این زمینه ثبت شده است. همچنین مهندس مسئول استفاده از این جرثقیل اعتراف کرد شماری از کارگرانی که در محل حادثه حضور داشته و از جرثقیل استفاده می‌کرده‌اند، تسلط کافی به کتابچه راهنمای استفاده از آن نداشته یا اصلاً با آن آشنایی نداشته‌اند.

اما در حالی که دفتر پادشاهی عربستان پیش‌تر اعلام کرده بود، مبلغی را به عنوان غرامت به مجروحان و خانواده‌های شهدای این حادثه پرداخت خواهد کرد، در تازه‌ترین خبر دادگاه عربستان ۱۳ نفر از متهمان در پرونده حادثه سقوط جرثقیل در مکه را تبرئه و این پرونده را مختومه اعلام کرد. پرونده تحقیق به همان سرعتی که باز شد، با همان سرعت هم بسته شد، بدون اینکه به افکار عمومی اطلاع‌رسانی و اعلام شود که چه کسی مسئول این حادثه بوده و آیا اصلاً این حادثه ناشی از اهمال کاری بوده یا اشتباهی در محاسبات رخ داده است؟!

اکنون در حالی که به تازگی دعوتنامه وزارت حج عربستان به ایران برای حضور در مراسم حج ارسال شده و قرار است اوایل اسفندماه مذاکرات مقامات ایرانی با سعودی‌ها تکلیف اعزام زائران به حج را مشخص کند، بار دیگر مدعیان خادم‌الحرمین بدون هیچ توضیحی خود را از اتهامات فاحشی که اساس آن بر بی کفایتی خلاصه می‌شود، تبرئه کردند.

اینگونه است که شرایط فراهم کردن امن و ایمنی برای تأمین جان حجاج از سوی متولیان اصلی مراسم حج همچنان زیر سؤال است!

یادداشت

بیژن یانچشمه

سکوت پلاسکو آرامش قبل از طوفان است

تلاش نیروهای آتش‌نشان و امدادی نتیجه داد و جان‌باختگان از زیر آوار بیرون کشیده شدند، پلاسکو با آن شلوغی قبل از حادثه و حین حادثه حال به سکوت نزدیک شده است.

آوارها حمل و سر زدن مسئولان به محل حادثه هم تمام شده است، حالا خانواده‌های جان‌باختگان این سانحه در غم عزیزان خود مانده‌اند، غمی که نمی‌توان آن را از یاد برد.

به اذعان بسیاری از مسئولان حوزه‌های امداد و نجات و مدیریت بحران، فضاهای شهری در کشور ما امن نیستند و شهروندان در این فضاها بی‌دفاع مانده‌اند.

حادثه پلاسکو نشان داد که حادثه خبر می‌کند و ما بی‌خبر هستیم. این حادثه و حوادث مشابه نشان داد که ما به وظایف خود در حوزه فردی و جمعی عمل نکردیم و دستگاه‌های مسئول نیز به وظایف محوله عمل نکرده‌اند.

به راستی هر یک از ما چقدر خود را برای مقابله با حوادث آماده کرده‌ایم، چقدر آموزش دیده‌ایم و چقدر توان انجام مانور حین عملیات را داریم؟

مسئولان ما برای شهرهای ناایمن چه کرده‌اند، از کجا باید شروع کرد و چگونه باید به مقابله با حوادث رفت؟

حالا سکوت معنادار پلاسکو نشان از آرامش قبل از طوفان دارد؛ طوفانی که هر لحظه آبستن حادثه دیگری است در گوشه و کنار این شهر و آن شهر و جای جای این کشور حادثه‌خیز.

در حقیقت چرایی حوادث برای ما درس عبرتی به همراه نداشت، بر این اساس پس از آرامش باز هم گرفتار طوفانی مخرب‌تر خواهیم شد؛ چرا که حادثه در کمین است.

عکس‌ها گرفته و حرف‌ها بیان شد. حالا چه زمانی باید شروع کنیم و به ایمنی و ضوابط و مقررات برای حفظ جان و مال خود و دیگران احترام بگذاریم تا کی باید تقصیر و کوتاهی خود و دستگاه‌های مربوط را به دیگران نسبت دهیم؟ تا کی باید نقش بازی کنیم؟ چه زمانی باید نقش حقیقی خود را ایفا کنیم؟ نباید فراموش کرد که حوادث و بحران‌ها در کشور ما به صورت زنجیروار به یکدیگر متصل هستند و اگر حلقه‌ای از این زنجیر نادیده گرفته شود، سایر بخش‌ها و حلقه‌ها از یکدیگر جدا خواهد شد و تلاش‌های صورت گرفته بی‌نتیجه باقی خواهد ماند.

برای یکبار هم که شده از زوایای مختلف به مباحث ایمنی و فنی نگاه کنیم و آن را جدی بگیریم و وارد فاز عملی و عملیاتی بشویم و باور کنیم که کشور ما جزو ۱۰ کشور حادثه‌خیز در جهان است که ۳۵ نوع از بلایای طبیعی و حوادث غیرمترقبه در آن امکان وقوع دارد و در این میان به آنان که به مسائل ایمنی و ضوابط و مقررات احترام می‌گذارند و آن را رعایت می‌کنند به چشم وظیفه‌شناس نگاه کنیم. مسائل را جدی بگیریم که لحظه دیگر حوادث احتمالاً برای من و شما تکرار خواهد شد.

هزینه برای جبران خسارت‌ها را می‌دهیم، ولی برای پیشگیری و مقابله با حوادث هزینه نمی‌کنیم. در کشور چیزی برای کاستن از ایمنی نداریم، دانشگاه و نیروی متخصص داریم و چگونه استفاده کردن و زمان پرداختن به آن را جدی نمی‌گیریم.

چتر ایمنی را بالای سر خود و دیگران باز کنیم تا ایمن زندگی کنیم. هرجا کوتاهی کردیم اول به خود و بعد به دیگران ستم کرده‌ایم. از مسئولان بخواهیم مسئولان هم همت به خرج دهند تا ناایمن گام بر نداریم. ایمنی همچون گنجی است که آینده را پشتیبانی می‌کند، پس از آن غافل نشویم.

خبر کوتاه

- با گذشت بیش از چهار ماه از آغاز سال تحصیلی و وعده‌های مکرر مسئولان آموزش و پرورش مبنی بر توزیع شیر در مدارس کشور، هنوز دانش‌آموزان در برخی از مدارس کشور طعم شیر را نچشیده‌اند.
- کودکان و نوجوانان ایرانی در چهارمین مسابقه بین‌المللی نقاشی «بنسکا» کشور بلغارستان در سال ۲۰۱۶، ۱۰ جایزه گرفتند.
- معاون مشارکت‌های مردمی و رسانه مجمع خیرین سلامت کشور از افتتاح ۵۰ پروژه عمرانی خیرساز در حوزه بهداشت و درمان، در دهه فجر خبر داد و گفت: ۲۰ پروژه عمرانی نیز در دهه فجر کلنگ‌زنی می‌شود که خیرین در ساخت این تعداد پروژه مشارکت می‌کنند.
- رئیس کمیته کلانشهرهای فراکسیون مدیریت شهری مجلس شورای اسلامی گفت: در فراکسیون مدیریت شهری مجلس دهم مقرر شده است، گزارش نهایی از اقدامات شهرداری تهران در خصوص این حادثه تهیه و به کمیسیون‌های تخصصی و صحن علنی مجلس ارائه شود.
- معاون بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران با برشمردن اینکه تنها ۱۰ درصد از ساختمان‌های کشور زیر پوشش بیمه حوادث هستند، بر لزوم نظارت سازمان نظام‌مهندسی بر ساخت‌وسازهای ساختمان در کشور تأکید کرد.
- رحیم صفوی گفت: در موضوع مخاطرات طبیعی در کنار زلزله و سیل، باید به مخاطرات ناشی از تغییرات اقلیمی نیز توجه کرد، برای این کار به اجرای طرح جامع اضطراری در تهران نیاز داریم تا با تقسیم کار دقیق و با حضور همه سازمان‌ها مسئولیت‌ها مشخص شود.
- قائم مقام کمیته امداد امام خمینی(ره) اعلام کرد: کمیته امداد بالاترین میزان تولید اشتغال را در کشور داشته است.
- معاون شهردار تهران بیان کرد: طبق قانون، شهرداری به هیچ عنوان برای آنکه مجتمعی مانند پلاسکو را به دلیل رعایت نکردن مسائل ایمنی پلمب کند و ببندد، اختیاری نداشته است.
- مازیار حسینی با اعلام اینکه برای اداره و مدیریت کلانشهری با جمعیت و وسعت تهران با صدها کیلومتر بزرگراه و هزاران کیلومتر خیابان، راه‌حلی جز هوشمندسازی شهر و معابر شهری نداریم، گفت: شهری همچون تهران، دیگر نمی‌تواند توسط عناصر فیزیکی کنترل و نظارت شود و این یک واقعیت انکارناپذیر است که خواه ناخواه باید آن را بپذیریم.
- جنگل‌های کشور در وضع مطلوبی نیست و بهره‌برداری بی‌رویه از آن طی سال‌های اخیر بر این وضعیت دامن زده است، به طوری که به گفته کارشناسان، این جنگل‌ها کیفیت ۵۰ سال پیش را ندارند.
- معاون مرکز برنامه‌ریزی، نیروی انسانی و فناوری اطلاعات وزارت آموزش و پرورش بیان داشت: در روش‌های جدید یادگیری، معلم نباید منحصر به کتاب درسی باشد و باید از تمام لوازم الکترونیک در اختیار استفاده کند.
- رئیس سازمان اوقاف و امور خیریه گفت: هنر انقلاب اسلامی، ولایت و رهبری این بود که مسجد را از یک مجموعه فرضی عبادی به یک مجموعه سیاسی، اجتماعی، نظامی و فرهنگی تبدیل کرد.
- معاون محیط زیست طبیعی و تنوع‌زیستی رئیس سازمان حفاظت محیط زیست افزود: ظرفیت ما برای پذیرش اکوتوریست‌ها (طبیعت‌گرد) بالاست و جزو ۲۰ کشور برتر دنیا در این زمینه هستیم.
- اکبر رنجبرزاده، عضو هیئت رئیسه مجلس با انتقاد از نبود امداد هوایی در کلانشهرها بیان داشت: هم اکنون به نسبت جمعیت و وسعت کلانشهرها، امداد هوایی وجود ندارد، همچنین در بسیاری از حوادث غیرمترقبه مکان مناسب برای نشستن بالگرد امدادی وجود ندارد.